

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

קוריקולום לגיל הרך: גישות תאורטיות ויישומן - 3734

תאריך עדכון אחרון 26-04-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: גיל הרך

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר הילה מתתטוב סקלס

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: hila_mata@hotmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: סמס. ב' יום ב' 12.00-13.00

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

במהלך ההיסטוריה של החינוך בגיל הרך התפתחו גישות שונות המהוות בסיס תיאורטי לעשייה החינוכית. חלק מהגישות מבוססות על תיאוריות התפתחות, אחרות על תיאוריות למידה ואחרות על תיאוריות חינוכיות. הקורס יסקור את הגישות השונות ויבחן את אפשרויות היישום לתכנון קוריקולום במסגרות לגיל הרך.

מטרות הקורס:

הכרות עם תיאוריות, גישות ועמדות המשפיעות על עיצוב קוריקולום לגיל הרך.
הכרות עם הקריטריונים לתכנון קוריקולום הנובעים מבסיס תיאורטי ברור.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לנתח מקורות השפעה של קוריקולום
לתכנן, לבצע ולהעריך קוריקולום במסגרות חינוכיות בגיל הרך.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאה

סרטים

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

מקורות השפעה לתכנון קוריקולום, מטרות חינוכיות, תיאוריות התפתחותיות, הומניסטיים וביהביוריסטיים כבסיס תיאורטי לבניית קוריקולום בגיל הרך.

חומר חובה לקריאה:

אלכסנדר, ג. (2021). אל יתהלל מפתח כמיישם: הרהורים על הפערים בין תוכנית הלימודים למימושה. בתוך: ח. עראר, ג. קורץ וח. בר ישי (עורכים), חינוך כמערכת מורכבת (עמ' 293-320). חיפה: פרדס הוצאה לאור.
בקר, ע. (2009). עם מי שיחקת בגן היום? עולמם החברתי של ילדים בגיל הרך. תל-אביב: מכון מופ"ת, 33-36.
דיין, י. (2009). המלכודת שבבחירת תיאוריות התפתחות כבסיס לחינוך בגיל הרך, הד הגן, א' תשרי, 14-19.
דיין, (2016). המצאת גן הילדים, מפרידריך פרבל לגן הילדים העברי. במעגלי חינוך, מחקר, עיון ויצירה, המכללה האקדמית לחינוך ע"ש דוד ילין, ירושלים. 6, 120-130.

דיין, י., זיו, מ., אביעזר, א. וורדי-רט, א. (2017). חקר פרספקטיבות של ילדים וילדות בגן על היחסים החברתיים ביניהם. דפים, 66, 185-201.

דיין, י. (2023). גן הילדים כשגרת חיים מהנה. בתוך: י. הרפז וא. כרמון (עורכים), חזונות חינוך בשישה צעדים : הצעות סדורות לחינוך אחר (עמ' 153-174). תל אביב: רסלינג.

דרשן, ד. (2021). זרמים בפסיכולוגיה במבט עכשווי : הנגשת הפסיכולוגיה לאדם המשכיל והחושב. פסיכולוגיה לעם הוצאה לאור.

לוי, ג. (2001). קוריקולום לגיל הרך? חינוך וסביבו, כ"ג תשס"א. 9-15.

מור, א' (2017). הילדות כתרבות. סטימצקי הוצאה לאור.

מרקוס, ר. (2001). בית הילדים של ד"ר מריה מונטסורי. הד הגן, ב' כסלו, תשס"ב, 44-53.

סנפיר, מ., סיטון, ש. ורוסו-צימט, ג. (2012). מאה שנות גן ילדים בארץ ישראל. קריית שדה בוקר: אוניברסיטת בן גוריון בנגב.

קוורטרופ, י. (2002). ילדים והילדות כחלק ממבנה חברתי. ביטחון סוציאלי, 63, 97-114.

רייכרט, ר. (2023). חינוך דמוקרטי. בתוך: י. הרפז וא. כרמון (עורכים), חזונות חינוך בשישה צעדים : הצעות סדורות לחינוך אחר (עמ' 369-382). תל אביב: רסלינג.

תורג'מן, מ', אלדרוקי-פינוס, ד' וג'ראד מ' (2019). הגן העתידי: להיות אני, להשתייך ולגלות עולם. דע גן, 12, 8-19.

Lillard, A. S. (2022). Montessori as an alternative early childhood education. In *The influence of theorists and pioneers on early childhood education* (pp. 211-221). Routledge.

Manning, J. P. (2005). Rediscovering Froebel: A call to re-examine his life & gifts. *Early Childhood Education Journal*, 32, 371- 376.

חומר לקריאה נוספת:

חומרי קריאה להעשרה

אלוני (1998). להיות אדם, דרכים בחינוך ההומניסטי. תל-אביב: הוצאת הקיבוץ המאוחד.

גולדשמיט, ג. (2023). חינוך ולדורף. בתוך: י. הרפז וא. כרמון (עורכים), חזונות חינוך בשישה צעדים : הצעות סדורות לחינוך אחר (עמ' 119-136). תל אביב: רסלינג.

דרום, ד. (2003). אקלים של צמיחה, חופש ומחויבות בחינוך. בני-ברק: ספריית פועלים.

לוי, ג. (2001). קוריקולום לגיל הרך? חינוך וסביבו, כ"ג תשס"א: 9-15.

לוי, ג. (2004). עיצוב התנהגות או חנוך לנער על פי דרכו. הד הגן, א' תשרי, תשס"ה: 8-15.

פלביאן, ה' (2021). תהליכי חשיבה מיומנויות לומד וקוריקולום בית ספרי: שילוב בינתחומי כבסיס לפיתוח מערך הוראה מותאם לעולם המשתנה. בתוך: ח. עראר, ג. קורץ וח. בר ישי (עורכים), חינוך כמערכת מורכבת (עמ' 235-272). חיפה: פרדס הוצאה לאור.

קדמן, י. (2002). זכויות הילד בישראל הלכה למעשה. ביטחון סוציאלי, 63, 154-186.

Thomas, R. M. (2000). *Comparing theories of child development*. Belmont, California: Wadsworth Publishing Company. 5th Ed.

Tzuo, P.W. (2007). The tension between teacher control and children's freedom in a child-centered classroom: resolving the practical dilemma through a closer look at the related theories. *Early childhood education journal*. 35(1), 33- 39.

מרכיבי הציון הסופי :

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 100 %

מידע נוסף / הערות:

אין